

УДК 656.22

А. О. Сидорчук,
аспірант кафедри економіки та менеджменту,
Український державний університет науки і технологій
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7420-7405>

DOI: 10.32702/2306-6792.2025.6.158

АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ТА ВИКЛИКІВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

A. Sydorчук,
Postgraduate student of the Department of Economics and Management,
Ukrainian State University of Science and Technology

ANALYSIS OF THE CURRENT STATE AND CHALLENGES OF RAILWAY TRANSPORT IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION

У статті викладено результати досліджень стану залізничної галузі в умовах глобалізації, включаючи періоди до початку війни та сучасний. Встановлено, що військова ситуація внесла значні корективи в діяльність "Укрзалізниці". Через руйнування інфраструктури та пошкодження рухомого складу підприємство поступилося автотранспортним компаніям за кількістю перевезених вантажів. Визначено темпи змін перевезень до початку та під час війни. На основі проведеного аналізу вантажних та пасажирських перевезень виявлено, що основна продукція залізничного транспорту користується великим попитом та зазнає позитивних змін. Аналіз фінансових показників показав значні коливання чистого прибутку при відносній стабільності інших показників (доходи, активи, зобов'язання), однак спостерігається позитивна тенденція, що свідчить про стабілізацію галузі. Виявлено, що глобалізаційні процеси впливають на всі сфери діяльності та галузі, зокрема залізничну, мають всеосяжний характер і потребують пильної уваги. Запропоновано сучасні тренди розвитку діяльності "Укрзалізниці" в рамках глобалізації: Їх впровадження дасть можливість підвищити конкурентоспроможність та привабливість залізничного транспорту.

The article presents the results of research into the state of the railway industry in the context of globalization, including the periods before the war and today. The study is based on an analysis of the current state and challenges of railway transport in the context of globalization. It has been established that the war situation has made significant adjustments to the activities of Ukrzaliznytsia. Due to the destruction of infrastructure and damage to rolling stock, the enterprise has lost ground to road transport companies in terms of the number of transported goods, which occurred due to the presence of a larger number of roads and the expansion of routes. The rates of changes in transportation before the beginning and during the war have been determined. Based on the analysis of freight and passenger transportation, it has been revealed that the main products of railway transport are in great demand and are undergoing positive changes: railways are becoming inclusive, new technologies are being introduced, new generation wagons are being purchased and existing ones are being modernized, modern services are being introduced, in particular hot food services and specialized wagons for transporting passengers in wheelchairs, etc. Analysis of financial indicators showed significant fluctuations in net profit with relative stability of other indicators (revenue, assets, liabilities), however, there is a positive trend, indicating stabilization of the industry. It was found that globalization processes affect all areas of activity and industry, in particular the railway, are comprehensive in nature and require close attention. Modern trends in the development of Ukrzaliznytsia's activities within the framework of globalization are proposed: artificial intelligence, automation and digital technologies; environmental sustainability; digitalization of financial services; reorientation to modern

preferences of youth; development of metauniverses; remote work and "hybrid office"; growing demand for cybersecurity; emergence of new models of cooperation; social responsibility of business. Their implementation will make it possible to increase the competitiveness and attractiveness of railway transport.

Ключові слова: залізничний транспорт, глобалізаційні процеси, інклюзивний вагон, гаряче харчування, тренди розвитку, залізничні перевезення, моделі співпраці, кібербезпека.

Key words: rail transport, globalization processes, inclusive car, hot meals, development trends, rail transportation, cooperation models, cybersecurity.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

В умовах тотальної глобалізації та військової ситуації в Україні, економічне середовище стає неоднозначним, непередбачуваним та дуже складним. За таких обставин дуже важко робити перспективні плани та впроваджувати будь-які стратегії, навіть середньострокові. Тому, аналіз поточної ситуації виходить на передній план і потребує постійного моніторингу. Враховуючи важливість і значимість залізничної галузі для країни, необхідно постійно контролювати показники її діяльності.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Глобалізаційним процесам, проблемам та перспективам розвитку залізничного транспорту України присвячено багато праць науковців, зокрема публікації: Овчиннікова В. О., Українська Л. О., Гонтар Н. О., Мірошніков П. В., які досліджують проблеми та пріоритети розвитку залізничного транспорту України [1]; Сташенко Ю. В., Гавриловський О. С. присвячують свої праці питанням сучасних тенденцій розвитку глобального ринку транспортно-логістичних послуг [2]; Павук В. М., Фляк Р. І., Осадець В.-І. М., Андрієвський В. І., Бережницький В. Я. досліджують питання впливу глобалізації на національну економіку [3]; Осіпова Л. приділяє увагу впливу глобалізації на сучасні економічні моделі з позиції нових викликів та можливостей [4]; Задоя В. А. та Костюк С. А. вивчають сучасні виклики та перспективи розвитку залізничних вантажних перевезень України [5] тощо.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою статті є дослідження стану залізничної галузі, як стратегічного партнера країни

для визначення напрямків розвитку в умовах глобалізації та військової кризи.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Залізничний транспорт завжди був і залишається донині стратегічно важливим державним об'єктом. Його роль є визначальною в логістичній, туристичній, економічній та міжнародній сферах. Обсяги пасажирських та вантажних перевезень цим видом транспорту є одними з найбільших. Однак, в супереч цьому, залізнична галузь знаходиться не в найкращому стані.

За багато років, починаючи з перших днів існування українських залізниць, відбувалося дуже багато подій, як позитивного, так і негативного значення. Забудова відбувалася різними шляхами, як гуманними по відношенню до робітників, так і не дуже, будувалися та знищувалися за різних причин вокзали, неодноразово змінювалася форма власності та структура управління тощо.

Між іншим, першою колією на території України стала ділянка від Львова до Перемишля, Кракова і Відня, що була побудована у 1861 році, в Києві залізниця запрацювала 1868 року, а в Дніпрі — у 1873 році [6].

Важливість залізничного транспорту неможливо переоцінити, оскільки він є не просто засобом переміщення пасажирів і вантажів, а й певним сполучним елементом між усіма куточками країни, що забезпечує її цілісне та ефективне функціонування. На жаль, в умовах війни ця єдність порушується через руйнування інфраструктури та необхідність пошуку швидких, мінімально витратних та безпечних рішень щодо прокладання нових маршрутів слідування потягів. Такі ситуації створюють додаткові фінансові проблеми, що негативно, а головне — миттєво й непередбачено, впливають на діяльність та розвиток галузі. Найголовнішими індикаторами, що свідчать про пози-

Таблиця 1. Обсяги перевезень "Укрзалізниці" у 2020—2024 роках

Показник	Роки					Абсолютне відхилення		Темп приросту, %	
	2020	2021	2022	2023	2024	2024/2023	2024/2020	2024/2023	2024/2020
Перевезено вантажів, млн т	305,4	314,3	150,6	148,4	174,9	26,5	-130,5	17,9	-42,7
Перевезено пасажирів, млн пас	66,3	47,3	31,8	16,7	57,2	40,5	-9,1	242,5	-13,7

Джерело: систематизовано, узагальнено та згруповано автором за даними [7—10].

тивні чи негативні зміни, є показники обсягів перевезень вантажів та пасажирів. Їх динаміка представлена в табл. 1, рис. 1, рис. 2.

Як свідчать дані табл. 1, рис. 1 та рис. 2, обсяги перевезень з початку вторгнення держави агресора значно скоротилися, але наразі потроху починають зростати. Порівнюючи показники 2020 року та 2022 року, то кількість перевезених вантажів та пасажирів скоротила-

ся вдвічі. У 2024 році в порівнянні з 2020 роком обсяги перевезень вантажів скоротилися на 130, 5 млн т, тобто на 42,7 %, а пасажирів — на 9,1 млн пас або ж на 13,7 %. Однак, починаючи з 2023 року ситуація починає налагоджуватись: обсяг перевезень вантажів у

2024 році збільшився на 26,5 млн т, що складає +17,9 %, а кількість перевезених пасажирів зросла з 16,7 млн пас до 57,2 млн пас, тобто на 40,5 млн пас в порівнянні з 2023 роком.

Все це свідчить про те, що основна продукція залізничного транспорту користується попитом не дивлячись ні на що. Більше того, за період з початку війни, було дуже багато зроблено: залізниці стають інклюзивними, починають впроваджуватись новітні технології, закуповуються нові та модернізуються існуючі вагони, запроваджуються сучасні послуги тощо.

"Укрзалізниця" є учасницею спільноти "Бізнес без бар'єрів", в рамках чого вже сьогодні використовуються застосунки для осіб з порушенням зору, оголошення мовою жестів для осіб із порушенням слуху та мовлення, діють вокзальні помічники, існують дитячі вагони та купе для жінок, вокзали обладнані показниками шрифтом Брайля, оновлюються потяги та інфраструктура вокзалів тощо. Крім того, на сьогодні існує 50 вагонів, які мають купе для перевезення людей на кріслах колісних, а у 2025 році планується запуск окремого спеціалізованого вагону для перевезення груп таких пасажирів, що наразі є дуже необхідним і актуальним. Купе такого вагону міститимуть два дивани, які можуть змінювати кут нахилу, пульт для регулювання освітлення, кнопку для виклику провідника та пристрій гучномовного зв'язку, спеціальні спальні місця для супровідників. Вагон повністю буде обладнаний для

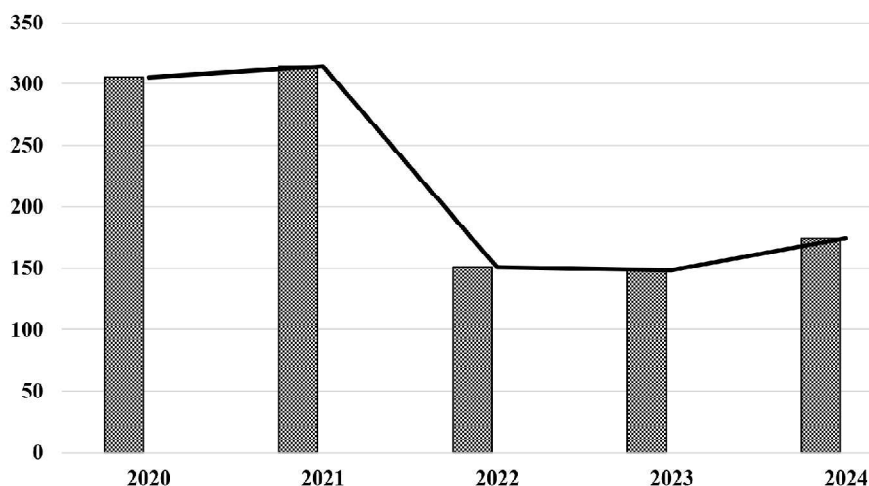

Рис. 1. Динаміка вантажних перевезень у 2020—2024 роках, млн т

Джерело: складено автором.

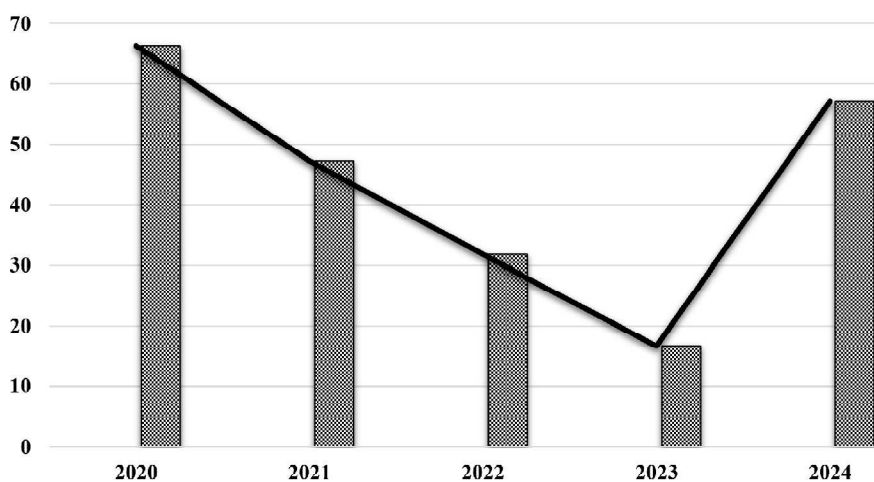

Рис. 2. Динаміка пасажирських перевезень у 2020—2024 роках, млн пас

Джерело: складено автором.

зручного пересування на кріслі колісному. План-схема вагону представлена на рис. 3 [11].

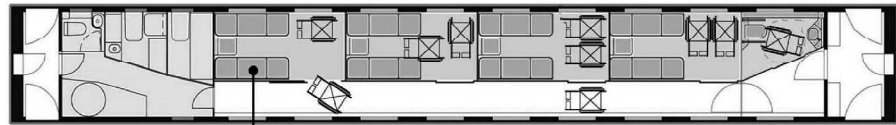
За офіційними даними лише у 2023 році було закуплено 66 пасажирських вагонів, побудовано 528 вантажних вагонів, відновлено 15 мостів, відремонтовано 86 локомотивів, 8991 вантажний вагон, 15 електропоїздів, 444 пасажирських вагонів та здійснено капітальний ремонт 289 км колії [9].

Також новим сервісом стали гарячі обіди в потягах, які готуються та заморожуються інноваційним способом завдяки чому зберігається первозданний смак при розігріванні. Меню досить різноманітне, розроблене учасником телевізійного шоу "Мастершеф", шеф-кухарем Євгеном Клопотенко [12].

Більше того у 2025 році "Укрзалізниця" планує запровадження системи зміни колії для вантажних вагонів. Як відомо, ширина колії може різнитися в різних країнах, саме тому дана система сприятиме покращенню ефективності перевезень, економії часу та підвищенню конкурентоспроможності українських залізниць. Також планується, що за рахунок цього буде розроблений спеціальний наскрізний тариф на перевезення шляхом узгодження маршрутів різними перевізниками. Дана система передбачатиме два типи: двопозиційна, розрахована на колії шириною 1520 мм і 1435 мм та трипозиційна з можливістю перемикання на колії 1520 мм, 1435 мм та 1668 мм [13].

На жаль, не дивлячись на сучасні та суттєві досягнення, існують і негативні факти: з початком військових дій, частина вантажних перевезень залізницею перейшла автотранспорту (рис. 4).

Заданими рис. 4, у 2022 році чітко спостерігається зниження залізничних вантажних перевезень в по-

4 розширених купе на 16 місць
кожне купе вміщує: 2 пасажирів на кріслі колісному та 2 супроводжуючих

Рис. 3. План-схема інклюзивного вагону

Джерело: [11].

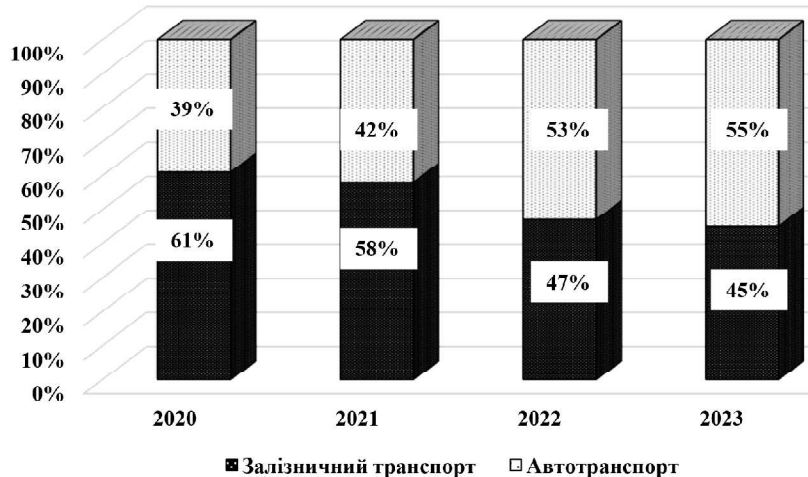

Рис. 4. Співвідношення кількості перевезених вантажів залізничним та автотранспортом за 2020–2023 роки

Джерело: [10].

рівнянні з автоперевезеннями. Якщо у 2020 році дане співвідношення складало 61 % залізничних перевезень до 39 % автоперевезень, у 2021 році — 58 % залізничних перевезень до 42 % автоперевезень, то з початком війни ситуація кардинально змінилась: кількість перевезених вантажів залізницею у 2022 році посту-

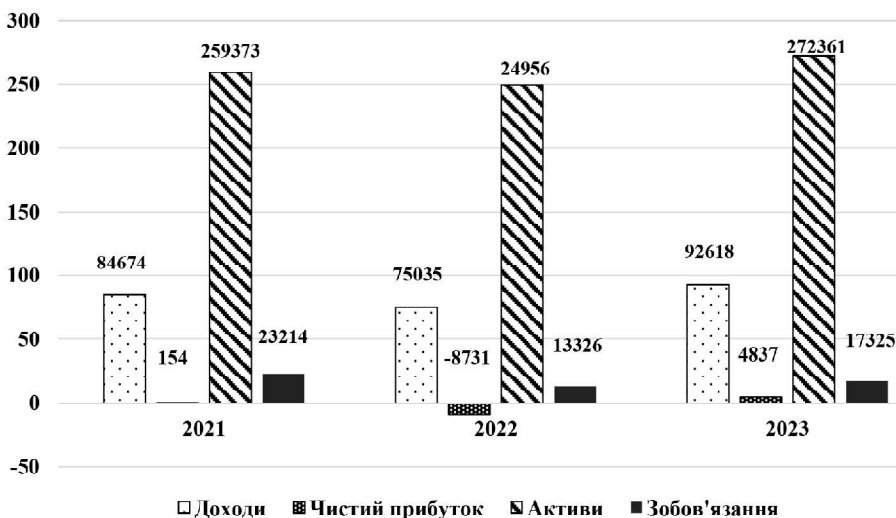

Рис. 5. Фінансові показники "Укрзалізниці" у 2021–2023 роках, млн грн

пилася на 6 % автотранспорту і склало відповідно 47 % до 53 %. А у 2023 році цей показник ще більше погіршився, дорівнюючи (-10 %), тобто співвідношення залізничних вантажних перевезень склало 45 % до 55 % автоперевезень. Причиною цього стало руйнування залізничної інфраструктури та більша адаптованість автотранспорту до зміни маршрутів.

Необхідно відмітити, що деякі фінансові показники "Укрзалізниці" до війни та з її початком є дещо неочікуваними у позитивному сенсі (рис. 5).

Згідно рис. 5 деякі фінансові показники "Укрзалізниці" у 2021—2023 роках зазнали суттєвих коливань. Так у 2021 році чистий прибуток компанії становив 154 млн грн, а з початком війни у 2022 році, він не просто скоротився, а зазнав збитку і склав (-8731) млн грн, однак вже у 2023 році ситуація поліпшилась і рівень чистого прибутку зріс до 4837 млн грн, що є значним проривом. Доходи залізниці також мають позитивну динаміку: у 2023 році вони навіть перевищили рівень довоєнного показника на 10944 млн грн, хоча і мали негативну динаміку у 2022 році. Активи також мають позитивну динаміку, що свідчить про певну стабілізацію галузі. Цей показник у 2023 році також перевищив довоєнний, склавши 272361 млн грн, що на 12988 млн грн більше ніж у 2021 році. Зобов'язання компанії становили у 2021 році — 23214 млн грн, у 2022 році — 13326 млн грн, а у 2023 році — 17325 млн грн, що також є непоганим, враховуючи обставини, в яких перебуває наша країна.

За офіційними даними, "Укрзалізниця" витратила 4,2 млрд грн державних коштів замість 5 млрд грн, що на 800 млн грн менше запланованого. Крім того, основна сума коштів була витрачена на соціальні проекти з часткового завершення раніше розпочатих інфраструктурних перебудов та закупівлі пасажирських вагонів саме у державного виробника, що в свою чергу позитивно вплинуло на економіку держави. Для подальшої економії бюджетних коштів залізниця активно працює над залученням міжнародних інвестицій та позик [14].

У розвитку підприємств всіх сфер діяльності, зокрема "Укрзалізниці", велику роль відіграють процеси глобалізації, оскільки вони носять всеосяжний світовий характер. Вони впливають на тенденції розвитку, впровадження стратегій та технологій, поведінку на внутрішньому та зовнішньому ринках, авторитетні й іміджеві позиції тощо. Відособлення від цих процесів тягнуть за собою низку негативних наслідків, найголовніші з яких, це втрата конкурентоспроможності та частки ринку.

Хоча "Укрзалізниця" і є стратегічно важливим державним об'єктом, однак вона також піддається глобалізації, однак ці процеси значно сповільнюються через війну, фінансовий стан, величезний моральний і фізичний знос основних фондів та корупційну складову. Все це потребує нових кардинальних стратегічних змін, які спростять дану ситуацію і виведуть залізничну галузь на світові транспортні ринки як достойного конкурента.

Сучасними трендами розвитку "Укрзалізниці" в рамках глобалізації пропонуємо визначити наступні:

1. Штучний інтелект, цифрові технології та автоматизація. В сучасних умовах штучний інтелект та автоматизація процесів є ефективними інструментами покращення та пришвидшення діяльності залізничних підприємств. Їх застосування дозволяє не лише підвищити ефективність діяльності, а й скоротити витрати.

2. Екологічна стійкість. Залізниця є екологічним видом транспорту, що в умовах глобального просування корпоративної соціальної відповідальності бізнесу світовими лідерами всіх галузей, є важливою складовою.

3. Цифровізація фінансових послуг. Цей процес поліпшує, пришвидшує та покращує співпрацю з партнерами, клієнтами, банками тощо. На залізниці це може бути страхування, фінансові платіжні операції, послуги на ринку капіталу (здача в оренду будівель, споруд та рухомого складу).

4. Переорієнтація на сучасні уподобання молоді. Сучасне покоління та умови їхнього життя значно відрізняються від попередніх поколінь. Вони зростають в еру сучасних технологій, що швидко розвиваються. Відповідно, залізниця має враховувати ці тенденції та запроваджувати нові цифрові сервіси.

5. Розвиток метавесесвітів. Такі платформи (віртуальні простори) можуть забезпечити цікаве та ефективне проведення ділових зустрічей, конференцій, семінарів, навчання тощо.

6. Віддалена робота та "гібридний офіс". Дистанційна роботи сьогодні є дуже розповсюдженим явищем, вона є зручною як для роботодавця, так і для працівника. Однак зараз все більше набуває розвитку дуальний спосіб роботи, який поєднує віддалену роботу з періодичним виходом до офісу. Такий підхід ефективніший, оскільки є більш контрольованим.

7. Зростання попиту на кібербезпеку. В умовах глобалізації та тотальної цифровізації, збільшується ймовірність кібератак, що потребує додаткової уваги та інвестицій.

8. Поява нових моделей співпраці. Співпраця "Укрзалізниці" з науковими інститутами, компаніями, установами можуть дати гідні плоди, оскільки продукуватимуться кардинально нові ідеї, здатні вирішити багато проблем та покращити перспективи. Крім того, необхідний розвиток державного приватного партнерства з використання різноманітних форм державної підтримки та розвиток транскордонного співробітництва для подолання бар'єрів міжнародних перевезень, що визначено пріоритетним напрямом розвитку регіональної політики Європейського Союзу і є одночасно інструментом розвитку прикордонних територій.

9. Соціальна відповідальність бізнесу. Впровадження цього аспекту в діяльності залізниці дозволить розширити міжнародні зв'язки, залучити іноземні інвестиції, вийти на новий рівень послуг, оскільки соціальна відповідальність бізнесу є одним з ключових факторів діяльності та співпраці у світі [15].

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

В процесі дослідження вдалося встановити, що військова ситуація негативно вплинула на діяльність залізниці через руйнування інфраструктури та рухомого складу, однак вже з 2023 року спостерігається наростання позитивної динаміки в перевезеннях, відповідно збільшився прибуток. Виявлено, що війна негативно вплинула на структуру вантажних перевезень залізничним транспортом. Аналіз фінансових показників виявив позитивну динаміку у доходах і активах залізниці в порівнянні з довоєнними показниками. Це свідчить про певну стабілізацію галузі. Запропоновано запровадження сучасних трендів розвитку "Укрзалізниці" в рамках глобалізації, основні з них: штучний інтелект, цифрові технології та автоматизація; екологічна стійкість; цифровізація фінансових послуг; зростання попиту на кібербезпеку; поява нових моделей співпраці; соціальна відповідальність бізнесу. Перспективами подальших досліджень стане впровадження сучасних трендів розвитку "Укрзалізниці" в умовах глобалізаційних процесів та кризового стану.

Література:

1. Овчиннікова В. О., Українська Л. О., Гонтар Н. О., Мірошніков П. В. Проблеми та пріоритети розвитку залізничного транспорту України. Вісник економіки транспорту і промисловості № 67, 2019. URL: <http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/2311/1/Ovchinnikova.pdf>

2. Стащенко Ю. В., Гавриловський О. С. Сучасні тенденції розвитку глобального ринку транспортно-логістичних послуг. Економіка та суспільство. № 9. 2022. URL: <file:///C:/Users/User/Downloads/1427-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-1372-1-10-20220711.pdf>

3. Павук В. М., Фляк Р. І., Осадець В.-І. М., Андрієвський В. І., Бережницький В. Я. Вплив глобалізації на національну економіку: суспільно-політичний аспект. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична. Випуск 37/2023. URL: <file:///C:/Users/User/Downloads/862-Article%20Text-1559-1-10-20230818.pdf>

4. Осіпова Л. Вплив глобалізації на сучасні економічні моделі: нові виклики та можливості. Економіка та суспільство, (66). 2024. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4590>

5. Задоя В. А., Костюк С. А. Сучасні виклики та перспективи розвитку залізничних вантажних перевезень України. Агросвіт № 18. 2024. URL: file:///C:/Users/User/Downloads/A+18-2024_St12.pdf

6. Грабовський С. Перші залізниці на українських землях. Радіо Свобода. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/951298.html>

7. Підсумки роботи залізничного транспорту України у 2022 році. Національний інститут стратегічних досліджень. 15.02.2023. URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/pidsumky-roboty-zaliznychnoho-transportu-ukrayiny-u-2022-r>

8. "Укрзалізниця" від початку 2024 року перевезла майже 34 млн пасажирів у приміському сполученні. 18.12.2024. Центр транспортних стратегій URL: https://cfts.org.ua/news/2024/12/18/ukrzaliznitsya_vid_pochatku_2024_roku_-_perevezla_mayzhe_34_mln_pasazhiriv_u_primiskomu_spoluchenni_81465

9. Вантажні залізничні перевезення: підсумки 2023 та плани на 2024 рік. Центр транспортних стратегій. 08.02.2024. URL: https://cfts.org.ua/infographics/vantazhni_zaliznichni_-_perevezennya_pidsumki_2023_ta_plani_na_2024_rik

10. Вантажні перевезення "Укрзалізниці" в 2024 році. Центр транспортних стратегій. 05.02.2025. URL: https://cfts.org.ua/infographics/vantazhni_perevezennya_ukrzaliznitsi_v_2024_rotsi

11. "Укрзалізниця" створить спеціальний інклюзивний вагон для групових перевезень (фото). Центр транспортних стратегій. 30.08.2024. URL: https://cfts.org.ua/news/2024/08/30/ukrzaliznitsya_stvorit_spetsialniy_inklyu-

zivniy_vagon_dlya_grupovikh_perevezen_pasazhiriv_80306

12. Волокіта В. У поїздах УЗ з'являться гарячі обіди, розроблені Клопотенком: в компанії назвали меню та ціни. Економічна правда. 30.12.2024. URL: <https://epravda.com.ua/biznes/u-pojzdah-uz-z-yavlyatsya-garyachi-obidirozrobleni-klopotenkom-801488/>

13. "Укрзалізниця" 2025 р. почне впроваджувати систему зміни колії для вантажних вагонів. НафтоРинок. 29.10.2024. URL: <https://www.nafterynok.info/novosti/ukrzalznicya-2025-r-pochne-vprovadjuvati-sistemu-zmni-kol-dlya-vantajnih-vagonv>

14. У 2023 році Укрзалізниця додатково заощадила державі 800 млн грн Прес-центр УЗ. 21.02.2024. URL: https://www.uz.gov.ua/press-center/up_to_date_topic/623933/

15. Корольов Д. С. Сучасні глобалізаційні процеси: особливості та вплив на діяльність та стабільність корпорацій. Інвестиції: практика та досвід. № 2. 2025. URL: <https://nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/5480>

References:

1. Ovchynnikova, V.O. Ukrain's'ka, L.O. Hon-tar, N.O. and Miroshnikov, P.V. (2019), "Problems and priorities of the development of railway transport of Ukraine", *Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti*, vol. 67, available at: <http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/2311/1/Ovchynnikova.pdf> (Accessed 05 March 2025).

2. Stashenko, Yu.V. and Havrylovs'kyj, O.S. (2022), "Current trends in the development of the global market for transport and logistics services", *Ekonomika ta suspil'stvo*, vol. 9.

3. Pavuk, V.M. Fliak, R.I. Osadets', V.-I.M. Andriievs'kyj, V.I. and Berezhnys'kyj, V.Ya. (2023), "The impact of globalization on the national economy: socio-political aspect", *Naukovi zapysky L'vivs'koho universytetu biznesu ta prava. Serii ekonomichna. Serii iurydychna*, vol. 37.

4. Osipova, L. (2024), "The impact of globalization on modern economic models: new challenges and opportunities", *Ekonomika ta suspil'stvo*, vol. 66. available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4590> (Accessed 05 March 2025).

5. Zadoia, V.A. and Kostiuk, S.A. (2024), "Current challenges and prospects for the development of rail freight transportation in Ukraine", *Ahrosvit*, vol. 18.

6. Hrabovs'kyj, S. (2006), "The first railways on Ukrainian lands", available at: <https://www.radiosvoboda.org/a/951298.html> (Accessed 05 March 2025).

7. NISS (2023), "Results of the work of Ukrainian railway transport in 2022", available at: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/pidsumky-roboty-zaliznychnoho-transportu-ukrayiny-u-2022-r> (Accessed 05 March 2025).

8. Tsentr transportnykh stratehij (2024), "Ukrzaliznytsia has transported almost 34 million passengers in suburban services since the beginning of 2024", available at: https://cfts.org.ua/news/2024/12/18/ukrzalznitsya_vid_pochatku_2024_roku_perevezla_mayzhe_34 mln_pasazhiriv_u_primiskomu_spoluchenni_81465 (Accessed 05 March 2025).

9. Tsentr transportnykh stratehij (2024), "Freight rail transportation: results of 2023 and plans for 2024", available at: https://cfts.org.ua/infographics/vantazhni_zaliznichni_perevezennya_pidsumki_2023_ta_plani_na_2024_rik (Accessed 05 March 2025).

10. Tsentr transportnykh stratehij (2025), "Freight transportation by Ukrzaliznytsia in 2024", available at: https://cfts.org.ua/infographics/vantazhni_perevezennya_ukrzalznitsi_v_2024_rotsi (Accessed 05 March 2025).

11. Tsentr transportnykh stratehij (2024), "Ukrzaliznytsia will create a special inclusive car for group transportation (photo)", available at: https://cfts.org.ua/news/2024/08/30/ukrzalznitsya_stvorit_spetsialniy_inklyuzivniy_vagon_dlya_grupovikh_perevezen_pasazhiriv_80306 (Accessed 05 March 2025).

12. Volokita, V. (2024), "Hot lunches developed by Klopotenko will appear on UZ trains: the company named the menu and prices", *Ekonomichna pravda*, available at: <https://epravda.com.ua/biznes/u-pojzdah-uz-z-yavlyatsya-garyachi-obidirozrobleni-klopotenkom-801488/> (Accessed 05 March 2025).

13. NaftoRynok (2024), "Ukrzaliznytsia will start implementing a track change system for freight cars in 2025", available at: <https://www.nafterynok.info/novosti/ukrzalznicya-2025-r-pochne-vprovadjuvati-sistemu-zmni-kol-dlya-vantajnih-vagonv> (Accessed 05 March 2025).

14. Pres-tsentru UZ (2024), "In 2023, Ukrzaliznytsia saved the state an additional UAH 800 million", available at: https://www.uz.gov.ua/press_center/up_to_date_topic/623933/ (Accessed 05 March 2025).

15. Korol'ov, D.S. (2025), "Modern globalization processes: features and impact on the activity and stability of corporations", *Investytsii: praktyka ta dosvid*, vol. 2, available at: <https://nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/5480> (Accessed 05 March 2025).

Стаття надійшла до редакції 10.03.2025 р.